

Covid-19-vaccination av 12-15-åringar

Länkar, frågor och svar till vaccinatörer

Länk till Folkhälsomyndighetens seminarium för vaccinatörer 211008

[Vaccination mot covid-19 till barn 12-15 år](#)

Länk till information om aktuella vacciner mot covid-19 för vårdpersonal

[Vägledning och fördjupad information om vaccination mot covid-19 — Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](#)

Länk till handläggning av uppgiven överkänslighet/allergi i hälsodeklarationen

[Region Dalarnas handläggning av överkänslighet i samband med covidvaccination](#)

Frågor och svar

Fördjupad information om många av frågorna finns under länken nedan (det står då (FoHM) efter frågan)

[Frågor och svar om vaccination mot covid-19 — Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](#)

Varför ska man vaccinera sig? (FoHM)

- Man minskar risken att bli allvarligt sjuk i covid-19.
 - Antal barn i Sverige som har vårdats för covid-19 (som huvuddiagnos):
Ca 500 har sjukhusvårdats.
25 (ca) har vårdats på intensivvårdsavdelning.
 - Barn kan i väldigt ovanliga fall få en allvarlig inflammation som drabbar många organ (mis-C).
- Man minskar risken att smitta andra.
- Vaccinerna har god effekt på barn.
- Mer än 20 miljoner barn i världen har vaccinerats.
- Det är väldigt ovanligt med allvarliga biverkningar.

Vilket vaccin får 12-15-åringar?

Comirnaty (Pfizer)

Vad innehåller Comirnaty inte?

Det innehåller inte äggprotein, gelatin eller konserveringsmedel

Behöver jag vaccinera mig om jag haft covid? Med 2 doser? (FoHM)

Ja. Man vet inte säkert hur länge genomgången covid-19 skyddar mot ny sjukdom. Du rekommenderas därför att vaccinera dig med två doser även om du har haft covid-19. Man behöver två doser för att få ett mer långvarigt skydd.

Kan man ta ett antikroppstest i stället för vaccin?

Se ovan (man vet inte säkert hur länge genomgången covid-19 skyddar mot ny sjukdom). Ett antikroppstest ger inte heller ett helt säkert svar. Man kan ha haft covid-19 och ha ett visst skydd mot ny sjukdom även om testet inte visar det (testet är negativt).

Kan man få covid av vaccinet?

Nej, vaccinerna innehåller inte virus.

Är vaccinet effektivt mot nya varianter? (FoHM)

2 doser av de vaccin som används skyddar bra mot allvarlig covid-19 av de varianter som cirkulerar nu. Om nya varianter kommer kan forskare och läkemedelsföretag ganska enkelt förändra de vacciner som finns så att de fungerar mot nya varianter.

Hur länge skyddar vaccinerna?

Man vet ännu inte precis hur länge, men förmodligen i minst sex månader.

Kan jag vaccinera mig mot andra sjukdomar samtidigt?

Nej, det måste gå minst en vecka mellan olika vaccin (gäller barn, vuxna kan ta vanligt influensavaccin samtidigt som covid-19-vaccinet, men inga andra vaccin samtidigt).

Kan jag vaccinera mig om jag är allergisk?

Ja, för det allra mesta, men du ska uppge allergin i hälsodeklarationen så att vårdpersonal kan göra en bedömning. Om du har haft en svår allergi behöver du kanske vaccineras på en vårdcentral eller en allergimottagning.

Biverkningar? (FoHM)

Det är vanligt att få biverkningar som är ofarliga efter vaccination, t ex feber, frossa, muskel- och ledvärk samt huvudvärk. Det är en naturlig reaktion från kroppens immunförsvar. Allvarliga biverkningar är väldigt ovanliga.

Ska man ta dos 2 om man har fått biverkningar av dos 1? (FoHM)

Om man har fått de biverkningar som är vanliga, kan man ta den andra dosen när det är dags för den. Om man får hög feber och känner sig sjuk i mer än ett dygn efter den första dosen, bör man kontakta sin vårdcentral innan dos två. Det gäller även om man har, eller har haft, andra allvarliga besvär som till exempel bröstsmärta eller andningsbesvär.

Man ska vara uppmärksam på symptom som kan tyda på hjärtmuskelinflammation de första fyra veckorna (se nedan).

Ska man vaccinera sig om man har haft mis-C (hyperinflammation på grund av covid-19)?

Nej i nuläget rekommenderas man att avvakta med vaccination (enligt Svensk Barnreumatologisk förening).

Ska man testa sig om man får symptom precis efter vaccinationen? (FoHM)

Om man får de symptom som är vanliga (feber, värk i kroppen m m) behöver man inte testa sig om symptomen försvinner inom 24 timmar. Om symptomen finns kvar efter 24 timmar ska man testa sig.

Behöver jag följa några råd när jag är vaccinerad?

Så länge du bara har tagit en dos är det viktigt att följa råden med att hålla avstånd, särskilt till äldre och riskgrupper, samt att stanna hemma och testa dig om du blir sjuk. När du har fått två doser ska du fortfarande stanna hemma och testa dig om du blir sjuk.

Ska man testa sig vid symptom efter vaccination? (FoHM)

Ja. Det är mycket mindre risk att man blir sjuk och kan smitta andra när man har vaccinerat sig, men det finns fortfarande en lite risk. Se ovan.

Hjärtmuskel-och hjärtsäcksinflammation

Länk till information om symptom på hjärtmuskel-/hjärtsäcksinflammation

[Information för vårdpersonal och vaccinatörer om ökad uppmärksamhet på symtom efter vaccination mot covid-19 — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

Varför pausas Moderna för alla födda 1991 och senare?

Det är känt att mRNA-vaccin (som Pfizer och Moderna) i väldigt ovanliga fall kan ge biverkning i form av hjärtmuskel- och/eller hjärtsäcksinflammation. Det är klart vanligare att covid-19 sjukdomen kan ge hjärtmuskelinflammation än att man får det efter vaccinationen.

En preliminär nordisk uppföljning av vaccinationerna inger misstanke om att den ovanliga biverkningen förekommer oftare efter vaccination av unga med Moderna. Därför pausas man, som en försiktighetsåtgärd, vaccinationerna för alla födda 1991 och senare.

Vad är hjärtmuskelinflammation och hjärtsäcksinflammation?

Hjärtmuskelinflammation är en inflammation i hjärtmuskeln (myokardiet) och hjärtsäcksinflammation en inflammation i den säckliknande hinna som omger hjärtmuskeln (perikardiet). Tillstånden kan förekomma tillsammans eller var för sig. Det är vanligtvis en lindrig sjukdom som går över av sig själv. Det kan förekomma vid virusinfektioner, t ex covid-19. Det är något vanligare bland pojkar och unga män, framför allt från tonåren till 30 års ålder.

Vilka symptom kan tyda på hjärtmuskel-/hjärtsäcksinflammation och vad ska man göra vid dessa symptom?

- Nyttillkomna bröstsmärtor
- Smärta vid djupa andetag
- Ihållande hjärtklappning
- Andfåddhet
- Feber tillsammans med något/några av symptomen ovan

Man ska vara uppmärksam de första fyra veckorna efter vaccination och söka vård om man får symptom. Man behöver bedömas av läkare och eventuellt läggas in på sjukhus för observation.

Vilka drabbas av hjärtmuskelinflammation efter vaccination?

Det går inte i förväg att säga. Det är något vanligare bland pojkar än flickor, framför allt från tonåren till 30 års ålder. Det är vanligare efter den andra dosen.

Hur stor är risken för hjärtmuskelinflammation efter covid-19-vaccination?

Risken för hjärtmuskelinflammation efter en vaccination mot covid-19 är väldigt liten. I USA har 67/1 000 000 pojkar mellan 12 och 17 år drabbats. Det kan jämföras med att det är åtminstone 6 gånger vanligare att få hjärtmuskel-/hjärtsäcksinflammation av sjukdomen covid-19 för pojkar i samma åldersgrupp.

Kan man träna efter vaccination?

Ja, men man ska vara uppmärksam på symptom, särskilt på symptom på hjärtmuskelinflammation de första fyra veckorna.

Vad händer om man har fått en dos Moderna?

Ingen andra dos av något vaccin ska ges i nuläget. Folkhälsomyndigheten kommer att återkomma med besked om en andra dos ska ges efter 1:a december.

Helena Ernlund, bitr. smittskyddsläkare, Region Dalarna
211011

Roger Larsson, chefläkare, Region Dalarna